

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

SISTEMA PER RETORNAR AL POBLE ESPANYOL.—LA TRANSFUSIÓ DE LA SANCH.

Fiquéuli sanch de Lleo
trayentli la de moltó
que tenia per desgracia...
¿Qui pot fer l'operació?
¿Saben qui? La Democracia!

CONGRÉS CARCATÓLICH.

En las representacions de l'*Africana* se veu tan bella munió de bisbes, no sent bisbes sols los que portan mitra al cap, ja que à Zaragoza actualment s' hi treben ade- més bisbes de sotana, bisbes de le- vita, y fins bisbes de jech... No hi faltarian sino bisbes de tocinayre porque n' hi hagües de totas menas.

Oh santa llibertat, que tals reunións consents, benehida sigas!

Perque ara supósinse per un moment, que la llopada clerical se apodera del govern de la nació y talla 'l ba- callà á la mida del seu gust; podriam probarho nosaltres, liberals. Iliure-pensadors y heretges, aixó de reunirnos pública y solemnement al sol y únic objecte de mal-parlar contra 'l poder temporal del Papa, contra 'ls abusos de las personas religiosas, contra 'ls perjudicis que á la civilisació moderna ocasionan las cegueras del fanatisme. Si tal fessem, no s' hi pensarien gayre en ternos posar los peus á rotillo. ¡Oh y ells, quins ubs, per guardarnos contemplacions!

No vol dir aixó que 'ns arrepentim poch ni molt del sistema liberal, que concedeix àmplia llibertat fins á sos mateixos enemichs, fins á aquells que á la seva sombra conspiran per destruirla.

Aqueixa mateixa llibertat omnímoda, hasta quan l' usan sos més encarnisats contraris, té la compensació de treure á llum las miserias que 'ls divideixen, d' ensenyant las llagas canceroses que 'ls corrompen. Aixís dóna gust veure com á Zaragoza 'ls integros d' en Nocedal fan lo bòt y conspiran y remugan contra la gran majoria del bisbes; y no es menos agradable contemplar com los que portan lo tinglado tractan als integros com apestats, alsan la sessió quan aquests se proposan formular una protesta, y 's valen de tots los medis de que 's valdria qualsevol arcalde de poblet per ofegar la vèu dels regidors de la minoria, soliviantats contra 'ls seus abusos.

Veni creator spiritus... y quedí sentat que aquí no hi ha més Déu que l' orgull humà.

La unitat de Italia, reconeguda per totas las nacions de Europa, inclús per Espanya, ha tingut impugnadors rabiosos en dignataris de la Iglesia, que son ademés funcionaris del Estat, desde 'l moment que del Estat cobran sou. ¿Qué dirá Italia, amiga d' Espanya, quan senti l' eco destremat dels críts de «Visca 'l Papa Rey»?

Lo matrimoni civil, lo Jurat, lo sufragi universal, lleys totas de 'l Estat han sigut atacades durament en nom de la Iglesia. Lo únic que no han atacat los carcatóliche reunits en la capital aragonesa, ha sigut lo pressupost del clero.

La prempsa no s' ha lliurat tampoch del seu verí. ¡Qué 'n fa de mal la prempsa!... ¡Qué 'n produheix d' estragos aqueixa navaja afilada, aseytadora de clatells llanuts! Y contra la prempsa s' han girat, sense considerar qu' ells també cultivan aqueixa planta verinosa, més verinosa sempre en lo seu jardi qu' en lo nostre.

¡Quànta inconseqüència! Y sobre tot ¡quànta passió!

Ab l' única cosa ab que han cregut posar, com se diu vulgarment, una pica á Flandes, ha sigut ab la qüestió obrera.

Quan pochs numeros atràs parlavam aquí mateix de *socialisme catòlic*, no pediam presumir que las ratas de sagristia ensenyessen tant prompte la punta de l' orela.

D. Jaume, lo nostre incomparable D. Jaume, ha sigut l' iniciador del gran pensamen. La qüestió obrera ha passat per sas augustas màns com un de aquells cigarillos perfumats que constitueixen la seva delicia. ¿Creyan vostés que la qüestió obrera, talcom se presenta avuy, era una de las més complicadas? Donchs s' enganyan de mitj á mitj. D. Jaume l' ha caragolada, se l' ha possada 'ls llabis, l' ha encesa y ab quatre xucladetas no més l' ha apurada. ¡Fumém, fumém!

Lo projecte es deliciós. Tot se reduheix á crear associacions de traballadors y patróns, per tot arreu ahont hi haja patróns y traballadors, y en posarse baix l' amparo y supremà direcció de la Iglesia. Sense aquest amparo ni questa direcció se n' hancreat fins ara; pero no importa, la intervenció de la Iglesia es de absoluta necessitat. ¿Saben per qué? Prompte ho veurán.

Cada obrer deurà entregar un tant cada senmana: cada amo entregarà també un tant semanal equivalent á la meytat de lo que entregui cada obrer: lo govern auxiliarà ab una suma equivalent al 6 per cent ab que hajan contribuït tots los socios cada any; las diputacions provincials ab un 2 per cent y 'ls ajuntaments ab un altre dos per cent... ¡Y l' Iglesia!

L' Iglesia no donarà ni un céntim.

«La Iglesia, mare amorosa de tots sos fills, pren á son càrrec lo patronat y vigilancia de totas las societats, y per tant los prelats, en sas respectivas diòcessis, exerciran sobre 'ls comptes que presentin los oficials de las societats fins després d' aprovals, segons disposi 'l reglament, la inspecció que segons son deber exerceixan sobre totas las associacions caritativas.»

L' anterior párrafo es textual. Com ho es també la següent advertencia:

«Al efecte podrán nombrar delegats (s' entén que 'ls nombrarán los bisbes) y las resolucions que aquests tinguán á bè dictar en cumpliment de son deber y son dret, serán obehididas per tots y garantidas per la lley.»

«Entiendes, Flavio, lo que van diciendo?»

De manera que la Iglesia, sense auxiliar als obrers ni ab una malla, se reserva 'l dret de dirigirlos, de mangonejar los seus interessos, de intervenir en los seus competes, de nombrar delegats investits de facultats absolutas, y quals mandatos implicant obediencia baixa la garantia de la lley.

A lo menos en tot aqueix plan hi resplandeix la més admirable de las franquesas. Si algun obrer s' hi deixa caure no será porque avants no li ensenyin la ratera.

Pero, desenganyinse, aquests socialistas de nou encuny no farán prou ni per *connas* de formatje ab que cassar ratas. Mientras l' Iglesia honri als richs ab sas millors ceremonias y desprecibi als pobres, que no poden costejarse no ja las oracions de luxe y aparato, sino ni la més miserab'e absoluta, no farà fira ab los desheredats, porque no podrá presentar per seduirlos la abnegació y l' exemple.

A no ser que vinga un nou Beato Joseph Oriol, dotat de tal virtut, que converteixi en bonas monedas d' or los talls de patata que constitueixen lo principal aliment de las classes traballadoras.

Y vaja, lo qu' es aquests miracles avuy ja no s' usan.

P. K.

EM nosaltres tranquilament lo nostre camí, com de costumbre, de vintidós anys ensa, sense ficarnos ab ningú, y cada punt nos trobém que 'ns surten al pas ab l' intent de interrompre la nostra marxa sossegada, periódichs, periodiquets y periodiquillos, guiatz quan no per l' esperit d' enveja, per l' afany de lucro, atacantnos sense solta, provocantnos á polémicas que á ningú interessan més que als que buscan en va una notorietat que no tenen, y apelant, quan no poden á altra cosa, fins á la insolencia y á la mentida.

Cent voltas hem dit, que honrats ab lo favor del públich, que no 'ns ha abandonat un sol instant desde que á la llum eixirem, desprecien las burdas maniobras de tant rastrers enemichs. Creuriam faltar á nostres favoreixedors descendint á la fanguera desde ahont se 'ns provoca. Ademés, nosaltres, acostumats á batallar ab los enemichs de la llibertat, de la democracia, de la República y de las classes obreras, no podém emplear las nostras armas en fer fugir als gossets inofensius que lladran desde la vora del camí, fins á desganyitarse.

Consti que de aquests gossets ridiculs que per més que 's desganyitan no semblaran may gosso de presa, ningú 'n fa cas, y nos altres menos que ningú.

Perspectivas conservadoras.

A San Sebastián se reparteixen unas targetas que diuen:

«GRAN CASINO DE FUENTERRABÍA
(Espagne)
Ouvert tous les jours.»

Al peu hi ha una nota que diu:

«Se disfruta (en el casino) de un salón de lectura y correspondencia; salas de juego espaciosas, bien ventiladas y semejantes á las de Mónaco. SEGURIDAD COMPLETA.»

Los conservadors que tals abusos consenten, ja tenen un nou lema per inscriure á la bandera dels principis liberals.

Libertat de la ruleta.

En lo Congrès carcatólich de Zaragoza l' autor de *El liberalismo es pecado*, ha tingut més èxit que cap bisbe y que cap arquebisbe. No es extrany, qui més crida més rahó té: qui més disbarats etjega, més entusiasma a la gent fanàtica.

¿Y qué va dir al cap de vall lo Pare Sardà? Una cosa molt senzilla: va dir que «qui sosté l' error, mereix com criminal, cadena, argolla y mordassa.»

¡Apreta manco!

Pero ara preguntém nosaltres: ¿Qu' es l' error? ¿Qu' es la veritat?

Errar, segons lo Pare Sardà, es pensar de diferent manera de lo qu' ell pensa. Ni més ni menos.

«De modo —podia dir— que qui no pensa com jo, me reix mordassa, argolla y cadena.»

Nosaltres serém més humanitaris y dirém que qui pronuncia tals disbarats, mereix que 'l dugan á San Boy.

Aquell gran plan socialista-catòlich de D. Jaume no ha sigut del gust de la comissió que va examinarlo. Ab l' excusa de que no tenian temps de ferne un estudi de tingut, varen donarli carpetassó.

—¿Tabaco socialista? —va dir un de la comissió.—No 'n fumém de aquest tabaco.

—Pero yo cóm quedo? —clamava D. Jaume tot atrublat.

Los seus companys van compadirlo, acordant enviar lo projecte al govern perque l' estudihi. Y D. Jaume, no trobant cap més sortida, va resignars'hi.

Escoltin, ¿havian vist may una planxa episcopal?

¡Cuidado que l' ha feta grossa! De la esbranzida, ab una mica més li cauen dos coses: la mitra y la petaca.

Una noticia:

«Lo calze que va servir en la missa solemne celebrada en lo Pilar de Zaragoza, avants d' obrir 'l Congrés, es d' or macis y té 999 diamants y una gran esmeralda.»

Davant de una tal mostra de pobresa y austeritat, no hi ha duple, 'ls obrers se convenceran de que l' Iglesia y sols la Iglesia es l' única que pot resoldre la qüestió social.

¡Misteris!

El *Globe* comenta la baixa que ha sufert la Bolsa aquests dies, insinuant que sab perfectament lo motiu de l' alarma y afegeix:

—Pero ¿per qué tením de dirlo, si lo que no volen que se sàpiga en octubre se sabrà en novembre?

¡En novembre! Lo mes més tétrich de l' any: un mes que s' inaugura ab la conmemoració dels difunts... L' estació en que las fullas neuladas se despreneen del arbre!...

¡Qué voldrá dir *El Globe*? ¡Qué volém dir nosaltres?

Res: qu' es un fet real... y positiu que tots hem de morir, qui mes d' hora, qui més tart... qui més jove, qui més vell.

En Martos y en Sagasta l' altre dia van esmorzar plegats.

¡Qué s' hi ha de fer!

Fà poch se tiravan los plats pèl cap. Avuy se tiran lo contingut dels plats al ventre.

Més val aixís.

Fa una pila de días que las forsas de la guarnició surten diariament á fer exercicis, per fer lo millor paper possible en las maniobras de Calaf.

Aixó 'ns fa l' efecte dels comediants quan ensejan. Sols que aquí s' traca del ensaig de un ensaig.

¿Qué será 'l simulacro de Calaf? ¿Será una prova de que 'l nostre exèrcit serveix com qualsevol altre d' Europa per entrar en campanya?

Llavors los ensaigs sobran.

Com sobran també 'ls traballs que s' efectúan en lo camp de maniobras.

Aixís al menos m' ho deya l' altre dia una persona molt entesa en aquestas materias:

—Desenganyis: si algu 'ns ataqués inopinadament, no tindriam temps per enviar al cos de inginyers ab quinze días de antelació perque anés á arreglar los camins.

Y tenia rahó: fins la guerra de per riure hauria de fersse com la guerra de debò, sense ensajar, improvisant.

En Sagasta no acaba may de reunir als ex-ministres fusionistas. Vol y dol. Si 'ls reuneix tem que se li videixin.

¿Y si no 'ls reuneix? Si no 'ls reuneix tothom creurà que 'ls fusionistas dormen. ¡Que dormin, que dormin!

No falta qui fa 'l cap viu.

Los conservadors dirán:

—Mentre vosaltres dormiu nosaltres aném menjant.

CARTAS DE FORA —Me diuen de Suria que seria convenient que 'l bisbe fes una visita á aquella població siquiera per acabar las renyinas y escàndols que hi ha á cada moment entre capellans y capellans, Lluisos y Lluisos y demés gent llanuda y carrinclona. Al mateix temps podrà averigar qu' es lo que va fer un de aquests últims diumenges en Joanet maco en lo local de las Hicas de María, que al final de la qüestió va quedar... tot blanch de confits. Si 'l bisbe vol passar una estona divertida que se 'n vaja á Suria.

M' escriuen de Artés: «En aquesta població durant la temporada de la verema venen molts forasters per pendre part en les operacions de la cultiva, y ja se sab: totas las nits s'obran los jochs, fins los prohibits per la llei, y no occultament, sino á la vista de tothom, causant la desgracia de molts infelissos qu' en un moment perden lo fruct de sus suades. Lo més curiós es que existeix aquí una ronda de deu ó dotze homes armats, que serveix per recorrer les timbas fent la pòr als jugadors y protegint als banquers y demés que viuhen de la explotació del vici. No seria convenient que 'l governador de la província fes entendre al arca'de de Artés que semblants escàndols no poden tolerar-se».

Havent mort á Vilanova y Geltrú 'l honrat obrer Ramón Rossell Rossell veterano del lliure pensament, se procedí son enterró civil, y 'l arcalde accidental Sr. Milà, director del Diari, com si 's tractés de una cosa lletja, designà 's carrers que havia de recorrer la súnebre comitiva, prohibí que assistís al enterro i estandart de la escola laica y s'oposa á que durant lo sepelí se pronunciessent discursos y s'legissen poesías. —Així y tot 'l acte s'veje sumament concorregut, reynant 'l ordre més complert. —Davant de tantas restriccions inmotivadas, si demà per haverse cambiat las coses, los lliure-pensadors vilanovins prenen la revolta, los cap-pelats amics del actual arcalde accidental de Vilanova, podrán donar las gracies al seu company Sr. Milà. Qui sembra vents, recull tempestats.

Un acte salvatge ha ocorregut á la Espluga de Francolí. Lo dia 29 de setembre trobantse Jaume Marsal y Castella, que á causa de sa edat avansada se guanya la vida venent periódichs, dintre de casa sèva, aparasqué á la porta una turba de xavals iusultant lo grosserament y dihent si venia periódichs del dimoni. Quan se dirigís á la porta per espantarlos y ferlos fugir, rebé una pedrada en lo llabi superior que li feu saltar dos dents y caure en terra sense sentits. Apenas se recobra, un home compassiu l'acompanyá á casa 'l Jutje municipal. Lo secretari del Jutjat, en lloc de condemnar 'l atropello, li digué: —Home ¿per qué heu de vendre periódichs impíos que negan 'l existència de Déu? —Sols després de una acalorada discussió formulà las primeras diligencias que firmà 'l interessat.

Pero ara preguntém nosaltres: ¿Aqueixas diligencias tindrán curs y 's portarán á cap ab la deguda activitat fins á descubrir y castigar als verdaders culpables? —Perque 'l home menos mal pensat comprenderá que quan noys inexperts apedregam á un home pel delicto de vendre periódichs liberals, ha de haverhi per forsa qu' 'ls sugestiona, certa sombra negra que 'ls mou y 'ls impulsia. —Y arribarán fins al cul del sach ó al fondo del mantéu les investigacions del jutjat municipal de la Espluga? —Hi ha que advertir que l' ancian Marsal no es aquesta la primera vegada que reb semblants insults, havent quedat sempre completament impunes.

¿QUÉ HI HÁ?

Te volen que hi haja! Res.

Totas aquestes notícies que circulan sobre 'l cólera las fan corre 'ls gendres, per veure si logren tréures lo mort de sobre. Diu que s'ha observat que aquest any lo microbi ataca ab preferència á las maneras polítiques.

Pero tant es que risquin com que rasquin. Lo cólera, al entrar á Espanya, ha sufert la influència misteriosa d' aquest baf que á tots nos fa tornar tarumbas. Haventhi conservadors al candeler, á Espanya no hi pot haver res: ni orden, ni llei, ni prosperitat... ni cólera.

Hi ha alarmistes de professió, germans de metges ó nebots d' apotecaris, que van per aquí y per allà inventant cassos y sembrant l' alarma per protegir á la seva famila.

A escoltarlos á n' ells, Barcelona està poch menos que destinada á desapareixer com Cartago y Numancia. Dintre de tres senmanas tota la ciutat estarà per llogar.

—Que no ho sab? —diuen: —los focos d' infecció augmentan. Se n' ha descubert un que comensa al Padró y acaba á la plasa de 'n Cerdá.

—Donant la volta pèl pla de Palacio?

—No se'n burli, que la cosa es seria. A la plassa de Catalunya, cada dia hi ha una pila de morts.

—Deurán ser los de per riure que fan al Circo Equestre, en lo D. Juan de Serrallonga.

—Li repeteixo que la situació es delicada...

—Pues si tant delicada es, que prengui un preparat febrigín, y ja veurà com s' enfortirà.

A pesar de la indiferència de la gent honesta y de sentit comú, los alarmistes per xo no 's desaniman, y á copia de predicar tot lo dia, abocant cassos com si 'ls fessin ab màquina, acaban per espantar á quatre criatures, y altres persones que si no son criatures mereixen serho.

Hi ha persona que ja ha fet testament y té la caixa concertada per quan vingui 'l moment fatal.

—Pero de què té pòr? —dinya á una senyora que 'm feya participar dels seus sobressaltos: —no se'n dóna vergonya d' espantarse avants d' hora?

—Quèl que vol dir que no m' haig d' espantar fins que jo 'l tinga?

—Ni llavors tampoch. —No veu que 'l cólera està fora de la llei?

—Cóm s' entén?

—Lo Gobern acaba de publicar un decret abolintlo. Lo qui 'l tinga, serà multat.

Això li va fer efecte. La perspectiva d' haver de pagar una multa va espantarla més que 'l mateix microbi.

Desde llavors no 'n parla mai.

Y això es lo que hauria de fer tothom: no parlarne.

S' ha probat que avuy 'l arma millor es la indiferència.

Sabent com va morir lo cólera del 65?

Una publicació d' aquella època ho explicava:

—Vino del Ganges con ceñudo brio
matando hasta la misma medicina,
y le hallaron al fin tras de una esquina,
yo mismo que un gorrión, muerto de frío.

Llavors se va morir de fret. Si ara nosaltres ho sapiguessem fér, lo mataríam de fastich y de vergonya. Bastaria no ocuparnos d' ell ni mirarli la cara.

La veritat es que no ho mereix.

Desde que al mon hi ha cóleras, may n' havíam vist cap tan sonso y ensopit com aquest.

Camina á pata. Per anar d' un poble al altre hi està tres mesos. Arriba, sense gosar alsar lo nas, y fa una mort, dues... quatre: á més no s' hi atreveix. S' hi presenta un delegat sanitari que desinfecta una mica, y 'l cólera desapareix al cap de cinch minuts.

—No demostra això que aquest cólera no té cara ni ulls ni representació de cap classe?

Estiguin tranquilis.

Los ma! intencionats que somíen ab catàstrofes y matanças, s' haurán d' esperar alguns dies.

Lo menos, fins dimecres.

Dimecres començaran á matar porches.

FANTÁSTIC.

FOCHS ARTIFICIALS.

Per últim en Sagasta, demostrant qu' es un noy de bona pasta, ha promés formalment passá uns quants dies en aquest Barceloneta, per véure 'ns en persona y reanimar las sèvases companyias ab la invencible y misteriosa influència de sa poderosíssima eloquència.

Vinga, vinga en bon hora lo jefe de la colla que avuy plora, ab cruel melancolia, los mals de la implacable cessantia; vinga 'l valent atleta que parlant y rascantse la barbeta del cor dels seus soldats ne fa una brasa: solzament li demano —perque jo sé las manyas del fulano— que 'l tupé, al venir aquí, se 'l deixi á casa.

A Madrid s' apuja 'l pà; lo qual, ben mirat, vol dí qu' es molt probable que aquí també 'l vejem apujá. Ben al contrari seria si à Madrid hagués baixat: llavors ab seguretat, aquí 'l pa no baixaria. Las notícies favorables no acaben d' arribar mai: però las do'entas jay! venen volant com los diables.

Per xo si 'l pa puja allí, aquí ho sabea al instant: en cambi, si està baixant, cap forner ho ha sentit dí.

A Burgos lo burot no es elector porque allí hi ha una llei de cert tenor que 'l té classificat. —lo mateix lo mateix! que un cos armat. En cambi à Barcelona y à Madrid y en altres poblacions, han decidit concedí 'l dret del vot al amable burot, protestant que 'l armota qu' ell cultiva mirada atentament no es ofensiva.

La doctrina es extranya y produueix una mica d' estapor, que sòls se passa al recordar que á Espanya hi goberna 'l partit conservador.

Mitj bélichs, mitj melancólichs, pero ab molta serietat, à Zaragoza s' ha armat un gran congrès de catòlichs. Allí, com es de rahó, apilan los seus recursos y abocan brillants discursos en pró de la religió.

—L' espectacle es agradable y declara eloquèntem qu' entre aquest bell element hi ha hagut un progrés notable. —No es millor discorsejá en favor del credo seu, que anar per 'quests mons de Déu ab lo trabuch á la mā?

Vanament Portugal aixeca 'l gallo, per fer valdre 'ls seus drets contra Inglaterra que li pren no sè quants metres de terra: l' Europa ha dat lo fallo, aprobat fredament la picardia, y no queda altre medi als portuguesos que declararose ofesos... y contarho á sa tía.

Tot lo demés que fassin será inútil. —Protestas, amenassas bullangas, barricadas en las plazas!...

Això per Inglaterra es cosa futil, pues contant ab lo vot de las potencias, —que en materia de dret, son eminentias— se quedará las terras africanas y, si n' hi venen ganas s' incautará de Goa y fins, si l' atormentan ab jaranas, capás es d' apropiarse de Lisboa.

—Qué dirá Europa? —Res! Lo qui té esquadra, no pot ser mai tractat igual que un lladre, y té 'l dret d' exclamar, ab tò profundo: —Que haya un Gibraltar más que importa al mundo?

C. GUMÀ.

REYS.

o'm refereixo als dels jochs de cartas, sino á reys de debò, á reys de carn y ossos, dels que manan y sobre tot dels que cobran.

Es un lo de Baviera, un rey boig de cap peus, que no hi ha per hont aguantarlo. Lo seu germà Lluís ja morí boig suïcidentse; pero ell corra perill de acabar ab tots los que 'l rodejan.

Una de sus manias consisteix en creure 's lleó. Quan li agarra aquesta rauxa, se rebat sobre 'l primer que troba y 'l mossegà de una manera cruel. Fa poch va donar tal caixalada á la pantorrilla de un seu ajudant, que aquest se veié obligat a guardar lit per espay de quinze dies.

Quan vivia son germà los dos marxavan molt bé. Creyentse fieras l' un y l' altre passaven la mejor part del dia corrent de quatre grapas per sobre las alfombras, Bramant fins a perdre 'l alé. Pero al menos se respectaven mütament. En cambi, desde que ha quedat sol s' ha tornat inaguantable.

Una de sus passions es lo cigarro: no acostuma á fumarne més que la meytat: quan es à mitj. apaga la burilla estampantla sobre 'l front del primer que 's troba 'l seu alcàns.

Quan veu una dona, s' enfusima y exaspera fins á tal punt que romp tots los objectes que té á ma. Aquest es lo síntoma més fatal de la seva bojeria... Un rey que al veure una bona mossa no s' entusiasma, que volen que 'ls diga: ja poden desarlo!

Així es un dels reys de la vel'a Europa, ahont la monarquia va de baixa.

Trasladém-nos ara al Africa, ahont la institució divina impera ab tot lo seu esplendor.

Fémnos compte que 'ns trobem à Mononotapa y que en un moment donat sentím una gran algarabia de crits que va propagantse de casa en casa, de barraca en barraca, de cova en cova com un regueró de pólvora. Fora dels tiros y dels tochs de campana, sembla talment que fassan aeluya. —Qué ha succehit?

Una cosa molt senzilla. Quan estiga revertat de alborotar qualsevol qu' encare tinga una mica de veu vos ho explicarà.

Ha succehit que 'l rey ha fet un estornut.

Cada vegada que 'l rey estornuda 's propaga la saragata desde 'l palau á las casas més pròximes; de aquestas á las inmediatas, y així sucesivament, fins als extrems de la capital.

Lo dia que 'l rey se costipa tothom se enrogalla.

[Aquí si que podem dir que la monarquia està en tot l' esplendor dels temps primitius!

—Ah, si jo fos rey, no voldria mal-de-caps, ni disgustos, ni perills, ni humiliacions de cap manà! No, de cap manera. —No hi ha una terra clàssica de la institució veneranda? Donchs farà la maleta y cap al Africa. Així sí: me'n enduria un bon repuesto de rapé, y comensaria ab gran desfici 'l era solemne dels estornuts.

P. DEL O.

ER franquesa en Silvela.

Ell farà las eleccions de diputats provincials ab la major sinceritat, y així y tot creu guanyarlas.

Pero suposem que les pert. Llavors se retirarà del govern, perque un altre ministre de més punyo fassa las eleccions de Diputats à Corts y las guanyi á tota costa, maltinga d' emplear los medis més extremats.

Y d' això se 'n diu sin-ce-ri...

—Tat?

A propòsit del Congrés carcatòlic de Zaragoza.

—Ja que hi ha tants bisbes reunits, perteneixents a partits rivals, una cosa m' agradarà—deya un lliure-pensador.

—Qué?

—Qu' exercissen lo seu ministeri; pero al viu.

—De quina manera?

—Confirmantse los uns als altres.

Ab motiu de haverse adjudicat la construcció de las màquinas dels creubers de guerra á la Maquinista terrestre y marítima, va dir D. Antón:

—Aquest es un medi eficàs per proporcionar traball als obrers catalans.

Fins aquí està molt bé. Lo que ab diners de la nació 's costeja, es molt just que á Espanya 's quedí.

Pero D. Antón va afeigr:

—Sobre 'ls obrers de la Maquinista tinch informes immillorables per conducto de las autoritats de Barcelona.

Si las autoritats de Barcelona obran ab justicia, aquests informes favorables han de ferse extensius a tots los obrers catalans.

Pero no es això lo que interessa. De l' afirmació de D. Antón se desprén que si 'ls informes de las autoritats no fossen tan favorables, lo govern no 'ls donaria feyna, donantla als estrangers.

—A quin extrém hem arribat! Espanya convertida en

CORO DE INTRODUCCIÓ.

LO CONGRÉS CARCATÓLICH.

Ruca el infierno
brame Satán...

un gran estudi y D. Antón transformat en un Mestre Titas!...

Llegeixo.

«El gobernador de Zamora ha impuesto en pocos días cinco multas al alcalde de Toro.»

«Cinch multas y al arcalde de Toro precisament?

Digueme dos parells y mitj de banderillas.

Vaja: encare hi ha autoritats que serveixen per la lidia.

La República Portuguesa dóna compte de un rector de la diòcesis de Coimbra, que té la friolera de 22 fills de varias feligresas.

¡Gran patriota!

Si tots los portuguesos s'hi donguessen tanta brasa, á la volta de uns quants anys no seria Inglaterra qui s'rigüés de Portugal!

La situació conservadora, en menys de tres mesos, ha devorat tres arquitectes de Madrid.

Per dimissió del duc de Vista-hermosa, acaba de ser nomenat lo Sr. Rodriguez Sanpedro.

Ara si que podrém dir: —A quien Dios se la dé, San Pedro se la bendiga.

Al Congrés carcatòlic de Zaragoza ha sigut substituïda la companeta de la presidència ab un timbre elèctric que desde la taula presidencial va á la tribuna abont lleixeixen sos discursos los oradors.

Quan un orador se desmanda ó 's fa pesat, cop de timbre y en paus.

¡Gran cosa es que la Iglesia comensi á admetre las aplicacions de la electricitat á las sèvases ceremonias!

Jo no desconfio de veure la llum elèctrica sustituïnt als ciris y á las llantias.

Lo teléfono aplicat á la confessió.

Lo reemplàs dels canonjes y beneficiats que cantan desde l'cor lo gori-gori, per una gran comunità de fotògrafs.

Y finalment, l' instalació de una màquina elèctrica ab fils que vajan desde l'pulpit als banchs, cadiras y reclinators abonts' instalin los devots, com á medi segur d' elecrifarlos en los passatges més culminants dels sermons que 's tirin trona avall.

En aquestes coses tot es comensar.

La Juventut liberal, que ab tant entusiasme havia en-

trat al partit fusionista, va fer aquest dia tal raresa, pretenent que ningú 'n feya cas, que fins amenassá ab anar-se'n de casa per no tornarhi mai més.

Sembla que l'Sr. Maluquer ha pres pèl seu compte l'cuidado de calmar á la Juventut.

Pero com desde la cayguda de 'n Sagasta s' han acabat los bobòns, ara tracia de veure si la quitxalletera 's contentarà ab un estel y un bon capdell de fil.

En fi, qualsevol cosa per entretenirla.

En Ferrao, per més que ha fet, no ha pogut constituir ministeri á Portugal.

Ni 'ls ferraos ni 'ls desferraos, ja no hi poden res.

Sembla que s' ha encarregat de ferho l' Abreu Souza ó Abreu Lanza, segons un periódich.

¿De manera que ara entrém de llanzas? Los portuguesos se la menjan!

XARADA.

—¿Per qué no vol ta tres-quatre que 't casis ab mi, Total?

—Perque diu que soch promesa ab lo nebrot d'en Pascual, que 's fill de Tres-quarta-quinta. Més segons m' han explicat, lo jove té relacions ab la Quart-quinta Renau qu' es una rica pubilla; y com jo soch pobre, es clar no 'm vol.

—Tot son prima-dos que ta tres-quart té en lo cap, Ja 'm deixaré veure ab ella; y si ta má intent negarm' juro com quart Pere que 'm dich que faré un disbarat gran.

V. ANDRÉS.

ANAGRAMA.

Una tot ana á buscá, per un combregar la Tot, y ara tornaria no pot de tanta com ne gastá.

P. RAMIGOSA.

GRAN ESCENA FINAL.

Y ploguin pinyas
sobre l'esquena
de 'n Nocedal!

CONVERSA.

—Ahónt vas Ramón?

—Ahónt vols que vagi á comprar menjar.

—Per qui?

—Home, es fàcil de saberho: tots dos ho hem dit.

QUATRE BULOTS.

GEROGLÍFICH.

SIC

RIF

VI

CREEER

II

NAS DE PUNTA INGLESA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans M. Barceló, A. Bimach y T., Joseph, Pep y C., Antoni Lladrigas, J. Bach, Q. Nil, J. S. Vila, Maria C. Tort, M. Trillas, Manuel de cal Gall, J. Carbonell, Pau de la Barretina, J. M. Felius, M. Grases, Ramón Bruna, J. Rafecas, Joanet de Gracia, Ganyota y Salduoni Ximus: —Lo que 'ns envian aquesta setmana no ja per casa.

Ciutadans Antonet del Corral, Mr. Eugón y C., Cintet Barrera, F. Anglat, J. Casanova V., L. K. Kau, F. Altam, Felipet, O. Nairam, T. T., y Uns carregats de cevas: —Insertaré alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciutada Aguilera: Lo que 'ns remet, per sa poca novedat no 'ns fa 'l pes. —Marangí: Si, s'nyor, que ho publicarem. Aprofitarem alguns cantars. —J. Rull: Va bastant hè, encare que 'l pensament es un xich gaslat. —J. Aragones Xelma: Es molt fluyet. —M. Figuerola Aldrofú: Gracias per l'envio. —O. Riera: No 'ns serveix. Ego sum: Llascia que 'ls dos últims versos del sonet', que haurien de ser los millors, no estigan á l'altura dels primers. La poesia es reguletra. —E. Sunyé y S. López: Lo que 'ns remet es fluyit y ripiós. —Fulanó de tal: No va. —Arnau: L' article es difús. En quan ais dibuixos no tenen encare aquell garbo necessari per ser publicats. —A. Llumoner: Gracias: va bé. —P. Riera: Es massa titst y posaria als lectors de mal humor. —S. Fabregas Casanovas: Lo mateix li dihem. —R. Roura: Per l' Almanach té pocà interès. Envíhi un'altra cosa. —M. Garrido Ferrer: La Crida 'ns agrada més que lo altre. —Sabateret del poble Sech: Son fluyetas. —Pau Sala: No hi trobem lo compte ni en lo de aquesta setmana, ni en lo de l'anterior. —F. Resol: Aceptém los versos. —L. C. Callicó: Idem, y gracias. —P. P. T.: Farém tot lo possible per complaure'l: compromisos cerrats ja sab que no 'ns agrada contrare's. —N. (Rocaforst de Queralt): Ni la noticia es de la indole del periòdic, ni encare que ho sigués podriam admetrelo no venint firmada. —Joaquim de la Montanya: La séva carta 'ns ha fet riure taní, que potser la publicarem. —V.: Encare qu' es una imitació del famós sonet de Lope de Vega, va bé. —M. Riusech: Las poesias van bé, com de vestit. En la titulada Lo temps y la huminitat, en nostre concepte hi sobran los darrers quatre versos. —J. Blanch y Romani: Aceptém ab gust la poesia que 'ns remet.

LOPEZ. Editor. —Rambla del Mitj. 20.

Barcelona: Imp. de Luis Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

CAMPANA
EXTRAORDINARIA

DIVENDRES DIA 31

Número pels vius, dedicat als morts.

Text variat.
Espléndida ilustració.